Informacja

Strona posiada nowszą wersję

Kliknij tutaj, aby przejść dalej

Ochrona międzynarodowa

Krzysztof Grzech
12.01.2016 Wersje dokumentu

Ochrona międzynarodowa jest udzielana na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osobom, które:

- spełniają warunki do nadania statusu uchodźcy,
- nie spełniają warunków do nadania statusu uchodźcy, ale kwalifikują się do uzyskania ochrony uzupełniającej.

Cudzoziemcowi nadaje się status uchodźcy, jeżeli na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem w kraju pochodzenia z powodu:

- rasy,
- religii,
- narodowości,
- przekonań politycznych lub
- przynależności do określonej grupy społecznej

nie może lub nie chce korzystać z ochrony tego kraju. Status uchodźcy nadaje się także małoletniemu dziecku cudzoziemca, który uzyskał status uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, urodzonemu na tym terytorium.

Cudzoziemcowi udziela się ochrony uzupełniającej, w przypadku gdy powrót do kraju pochodzenia może narazić go na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy przez:

- orzeczenie kary śmierci lub wykonanie egzekucji,

tortury, nieludzkie lub poniżające traktowanie albo karanie,

poważne i zindywidualizowane zagrożenie dla życia lub zdrowia wynikające z powszechnego stosowania przemocy wobec ludności cywilnej w sytuacji międzynarodowego lub wewnętrznego konfliktu zbrojnego i ze względu na to ryzyko nie może lub nie chce korzystać z ochrony kraju pochodzenia.

Wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej rozstrzyga w pierwszej instancji Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

W jaki sposób złożyć wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej

Osoba, która chce złożyć wniosek do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o udzielnie ochrony międzynarodowej (wnioskodawca) musi zgłosić się do właściwego organu Straży Granicznej. Jeżeli wniosek ma dotyczyć także innych osób (małoletnich dzieci, małżonka wnioskodawcy), osoby te również muszą być obecne podczas składania wniosku.

W imieniu małoletniego bez opieki wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej składa kurator albo przedstawiciel organizacji międzynarodowej lub pozarządowej, zajmującej się udzielaniem pomocy cudzoziemcom, w tym pomocy prawnej, jeżeli na podstawie indywidualnej oceny sytuacji małoletniego bez opieki, organizacja ta uzna, że może on potrzebować takiej ochrony.

Złożenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej jest możliwe:

w trakcie wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podczas kontroli granicznej (należy wówczas poinformować funkcjonariusza Straży Granicznej o chęci wystąpienia z wnioskiem uchodźczym),

podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (należy zgłosić się do dowolnego oddziału lub placówki Straży Granicznej),

za pośrednictwem komendanta oddziału lub komendanta placówki Straży Granicznej, obejmującego terytorialnym zasięgiem działania siedzibę strzeżonego ośrodka strzeżonego, aresztu dla cudzoziemców, aresztu śledczego lub zakładu karnego – w przypadku, gdy osoba która chce złożyć wniosek udzielenie ochrony międzynarodowej przebywa w ww. miejscach detencji.

W przypadku gdy Straż Graniczna nie może przyjąć wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na formularzu w dniu, w którym cudzoziemiec stawił się osobiście w siedzibie tego organu i zadeklarował zamiar złożenia takiego wniosku, organ Straży Granicznej informuje cudzoziemca w języku dla niego zrozumiałym o terminie i miejscu przyjęcia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz sporządza protokół z tej czynności.

W przypadku gdy cudzoziemiec jest osobą niepełnosprawną, osobą w podeszłym wieku, kobietą ciężarną, osobą samotnie wychowującą dziecko lub osobą przebywającą w pieczy zastępczej, szpitalu, areszcie śledczym lub zakładzie karnym i nie może stawić się osobiście w siedzibie organu Straży Granicznej, pisemna deklaracja zamiaru złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej może być złożona za pośrednictwem poczty lub mailowo. Wówczas wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej przyjmuje i rejestruje organ Straży Granicznej właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca. Deklaracja zamiaru złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej może dotyczyć także innych osób (małoletnich dzieci, małżonka wnioskodawcy.

W obu ww. przypadkach przyjęcie wniosku i jego rejestracja następują niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia przyjęcia deklaracji zamiaru złożenia wniosku, a w razie masowego napływu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu uzyskania ochrony międzynarodowej – w terminie 10 dni roboczych.

Podczas składania wniosku należy okazać wszystkie posiadane dokumenty (w tym dokumenty tożsamości i podróży) oraz wszystkie posiadane dowody, które mogą potwierdzać sytuację danej osoby. Zasada ta dotyczy zarówno wnioskodawcy jak i wszystkich osób, których dotyczyć ma wniosek.

Wniosek o ochronę międzynarodową jest wypełniany w języku polskim na specjalnym formularzu w oparciu o informacje uzyskane podczas rozmowy cudzoziemca z funkcjonariuszem Straży Granicznej. W razie potrzeby w rozmowie uczestniczy tłumacz języka, w którym porozumiewa się dana osoba.

Złożeniu wniosku towarzyszą dodatkowe procedury takie jak:

- fotografowanie (obowiązkowe),
- pobieranie odcisków palców (obowiązkowe dla osób powyżej 14 roku życia),
- badania lekarskie i zabiegi sanitarne,
- szczegółowe sprawdzenie osoby (tylko w przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa porządku),
- indywidualna rozmowa dotycząca okoliczności wskazujących, które państwo będzie odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Wnioskodawca jest także na piśmie i w języku dla niego zrozumiałym informowany o zasadach i trybie postępowania w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej oraz o swoich prawach i obowiązkach wynikających z faktu złożenia wniosku, jak również o pomocy socjalnej i medycznej oraz nieodpłatnej pomocy prawnej.

Osobom niepełnosprawnym, w podeszłym wieku, samotnie wychowującym dzieci oraz kobietom ciężarnym, których dotyczy wniosek, Straż Graniczna zapewnia transport do ośrodka recepcyjnego, oraz w uzasadnionych przypadkach, wyżywienie podczas tego transportu.

Przyjęcie wniosku rozpoczyna procedurę rozpatrzenia wniosku. Na potwierdzenie tego faktu każda dorosła osoba otrzymuje dokument – tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca, które w okresie swojej ważności, potwierdza tożsamość osoby i uprawnia osobę oraz małoletnie dzieci, których dane zostały tam wpisane, do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Osoba, która złożyła wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej może zostać zatrzymana, a następnie umieszczona w strzeżonym ośrodku lub w areszcie dla cudzoziemców na okres do 60 dni. Postanowienie w tej sprawie wydaje sąd. Okres pobytu w ośrodku może ulegać przedłużeniu. Możliwe jest jednak także przedterminowe zwolnienie osoby z miejsca detencji. Przepisy przewidują ponadto możliwość zastosowania środków alternatywnych takich jak na przykład zgłaszanie się w określonych odstępach czasu do określonego organu lub wpłata zabezpieczenia pieniężnego.

Osoby, które nie podlegają zatrzymaniu w okresie rozpatrywania ich wniosku mogą korzystać z pomocy socjalnej i opieki medycznej, którą zapewnia Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Skutki złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej

Złożenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej powoduje, że nie wszczyna się postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu, a postępowanie wszczęte wcześniej zawiesza się – co do zasady nie dotyczy to jednak kolejnego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

W przypadku zadeklarowania przez cudzoziemca zamiaru złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej albo gdy postępowanie takie już się toczy, nie wydaje się ani nie wykonuje się decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu – co do zasady nie dotyczy to jednak kolejnej deklaracji ani kolejnego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Wniosek o udzielenie

PLIKI DO POBRANIA

WNIOSEK O UDZIELENIE OCHRONY MIĘDZYNARODOWEJ (pdf, 811.52 KB) 12.01.2016 13:00